

Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

A szerkesztésért felelős:
ÜZV. DR. KISS PÁLNÉ.

Büchényi tér 2.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIDÉKEN:
Egy évre 14 korona, félévre 7 „
Három évre 36 „, egy hónapra 3 „

Csend a harctereken

Makó, dec. 30.

Vihar előtti csend borul most a harcterekre. Az égen enyhe és békés tekintetű fellegek uszkálnak, a levegő tiszta és az ünnepnek illata terjed még mindenfelé. Ez a nagy szélesség azonban forró számunknak közeledtét jelzi. Mint nyáréji forróságban a fénylő, nesztelen villám, úgy csap föl időnkint és ekköz keresztül a földön egy-egy sugar, a háborúnak egy-egy rakétája, amely int és figyelmeztet mindenkit, hogy az orkán közeledik és kitörőben van, csak azt nem tudni, melyik határon. A fegyverek látszólag pihentek és a szeretet napján nem folytak olyan véres tusák, mint tavalyi ilyentájban. A Balkánon meghódított országnak végállomásán, orosz földön biztos, elszórt fedezékbe, Egyiptomban pedig egy új hadjáratnak készülődésén álnak. Az ágyúk és szuronyok most egy kevéssé átadák a szót a diplomáciának; csináljanak azok valamit: fegyvereink egyszerűen tették meg kötelességüket.

A vihart szimatoló nagy esőnd végtelenül idegessé és még határozatlanabbá teszi ellenségeinket. A francia fronton kopék módjára vizsgálódnak és a német offenzíva rémképével fetssenek le és kelnek föl a francia tábornokok és ábrázatuk egy tájékozatlan kérdőjel: Offenzíva, de hol...? Az orosz a maga testét félti és lázasan, türelmetlenül feszkelődik mint a végőrhídi marha, amely tudja, hogy oda van kötve a karóhoz csak azt nem látja, mikor sujtja

fejbe a fejszének éle. Az angol hidegvér már régen át van adva a fantasztikus mesék hitetlenségének és a legmegnyultabb, a legvérszobb orru ábrázattal az idő szerint a brittek rendelkeznek. A Dardanella világkudarc egészen lelohasztotta bamba gögőket és Szalonikinél állanak félálább a harapófogóban. Egyiptom felől a német tengeralattjárók ágyuszavát, a beduinok csatakiatáását hallják és képtelenek becsületes energikus mozgásra.

A nagy nyomasztó esőndből tehát két dolog kandikál ki. A központi hatalmak nesztelen, senki által nem látott és nem hallott működése és az antant kapkodó, ijedt tremolázása. Ők már ott tartanak, hogy fogalmuk sincs, merre érkezik a veszedelem. Annyi azonban bizonyos, hogy a tikkasztó esőnd után kifog törni a vihar orkánja. Oroszország még a muszulusait mutatja Anglia a pénze és presztízse után futkározik, no és nekünk is van még egynémely elintézni valónk.

— 1200 korona évjáradék a megvakult katonáknak. Budapestről táviratozzák: Simonsits Elemér, a képviselőház alelnöke, egy újságíróval folytatott interjúban kijelentette, hogy a háboruban megvakult katonák segélyezésére közadakozásból eddig kétfélmillió korona gyűlt egybe. A gyűjtést tovább folytatják mindaddig, míg akkora töke nem lesz együtt, hogy a háboruban megvakult katonák mindegyikének legalább 1200 korona évi járadékot lehet biztosítani.

Nő a heletgaliciai harcok hevessege

Az oroszok véres veszteségei

Budapest, dec. 30.

Orosz hadszíntér:

Kelet-Galiciában harcok terjedelme és hevessege növekvőben van. Ellenség tegnap nemcsak a besszarábiai harcvonal, hanem a Strypa alsó és középső folyásától keletre levő állásaink ellen is intézte támadásait. Előnyomulása többnyire már ütségeink tűzében megállításult. Ahol nem így történt, ott az orosz rehamoszlópok gyalogsági és gépfegyver tázukban omlottak össze. Ellenség annak a helynek legészakibb részén, ahol tegnap támadott, a burkanowi hídfő előtt 900 halottat és súlyos sebesültöt hagyott hátra. Itt 3 zászlós és 870 főnyi legénység adta meg magát. Kelet-Galiciában tegnap beállított foglyok összes száma meghaladja az 1200-at. Az Ilwa és a Putilowka mellett helyenkint tűzserégi harcokra került sor. A Kornin-pataknál és a S yr mellett ostromát magyar és német csapatok az oroszok több előretörését visszaverték.

Olasz hadszíntér:

Tiroli harcvonalon ellenség támadási kísérleteit Terbolérél és a Monte Carboile ellen tüzelésünk megghusította. A Tonale szorosnál északra levő lejtőnél megghusították az olaszok, hogy a gerfi lobogóval visszaélve, megépítsék dró akadályukat, mire tüzelésünk rájuk. A doberdói fensiton élénk aknavető harcok voltak, amelyek az éjszakába is benyúltak. Keleti hadszíntér: Lényeges esemény nem történt. Hófer.

Tengeri csata az albán partoknál

Elsüllyedt h jök

Budapest, dec. 30.

Események a tengeren:

Felgő hó 29 én reggel egy 5 torpedórombolóból és a Helgoland cirkálóból álló flottillánk a „Monge” francia tengeralattjárót megghusítottuk. 3 tisztet és 15 főnyi legénységet elfogott, aztán a durazzói kikötőben egy gőzöt és egy vitorlást ágyutűssel elsüllyesztett és több szárazföldi üteget elhallgattatott. Ekközben két torpedóromboló aknába

Nagy Szilveszter-estély

az „Otthon“-kávéházban.

Nagy Szilveszter-estély

fényes tombola nyereményekkel a KORONA-kávéházban.

átközött, aminek következtében egyik a „Lika” elűződött, a „Triglav” pedig súlyosan megsérült. A tiszták és a legénység legnagyobb részét megmenték. A Triglavot elvontatták. Azonban néhány óra múlva el kellett sülyesíteni, minthogy több tulnyomó erejű silenszós cirkáló és torpedóromboló az egész flottilla visszavonulását utalt fenyegette. Flottillánk visszatért a bázisul szolgáló kikötőbe.

Flotta-parancsnokság.

A franciák több helyen ténak

Lelejt angol repülőgépek

A német negyfedhadrállás jelel:

Nyugati hadszíntér:

Ellenséges mozdulatok ismét bombázták Westendét, és alkalommal minden eredmény nélkül.

A tegnapi jelentett ellenséges előretörés Hirsatemen már törökben összeomlott.

Este a fra órák köztver megtámadták az áltairuk visszahédfiótt állásokat. Har minn-welorkopfen helyerkit b nyomultak érkainkba. Az első támadás után az ellenséget mindenütt aranzai elűztük, a második támadás után egyes árokrészektől megdőltek, a harmadik támadás után a franciák 5 társát és több mint 200 főtől legényeséget vezettek.

Az angolok tegnap két repülőgépet vesztettek. Az egyiket Lensől északra Luce ágyúink tűze leszállásra kényszerítette, a másikat, egy nagy harci repülőgépet Hamtől északra harcban lőttünk le. December 27 én még egy angol repülőgép égett el Lilleől nyugatra.

Kelleti hadszíntér:

A tengerpart mentén Bagatónél, Tukumidól északra egy orosz osztag elretörése megghisult.

Pinszkől délre rajtaállították egy orosz tábori csapat és megsemmisítették.

Balkan hadszíntér:

Nincs semmi újsg.

Legjobb hadvezetőség

A bolgárok Elbasszánnál szétverték a szerb csapatot

Berlin, dec. 30.

A Nationalzeitungnak jelentik Zürichből: A francia és olasz csapatok udostást kaptak a bolgárok és szerbek között a bán területen lefolyt harorról. E szerint a bolgár csapatok Elbassán felé való előnyomulásuk közben Mirst és Elbassán között harcosságyedtek szerb csapatokkal. A szerbeknek csak csekély tűzsergűk volt, ez is többnyire kőnyű ágyúkból állott, de volt elég ószerük és úgy látszik, élelmiszerük is. Azt hiszik, hogy a szerbket olasz részből láttak el. A Skumbi feiyó memia saivés here fejlődött ki. A harc a legnagyobb elkeseredéssel folyt három napon át. Olasz jelentés szerint assal végeződött a küzdelem, hogy a szerbek kénytelenek voltak ellenállá

sukat felhagyni, mert a bolgárok legnagyobb részüket szétzúrták. A szerb ellenállás megtörése után a bolgárok folytatták előnyomulásukat.

Angol kormányválság a tob rzás eredménytelensége miatt

Stockholm, dec. 30.

Az angol kormány tegnap, az ünap elejére, rendkívüli üléselőtásra ül össze. A minisztertanács az ujomozás kérdését és lord Darlínak a toborzás eredményéről szóló jelentését tárgyalja.

Stockholm, dec. 30.

Az angol kormány kabinetben újabb szakadás kezdődött. A „Daily Mail” és a többi nap is névvel foglalkozik a kabinet bűsz helyetteséről, amely lord Darly leberzárának az erde énye és Arquithnak az első hában volt igyeter. A „Daily Mail” szerint a kormány, melyet tegnap hirtelen összehívtak, az érvénytelenség helyében van, amelyben könnyen nagy változások történhetnek. Az is megfontolandó, hogy új választások lesznek. A kormány a nőlen férfiak nagy száma jelentkezését remélte, azonban sem történt meg. Arquith az iszerekkel viselt az első hában neméltelen kijelentette, hogy ha férfi nőlen férfiak nem jezentek a legelső számban, akkor vagy felment a jelentkezők házasembereket köztársaságukból vagy pedig törvéjyjavaslatot nyújt be a nőlenek katonakötelezettségéről. A quithnak ez az érdeke és a sorozás eredménye a „Daily Mail” szerint sorozás válságot idézett elő.

A miniszterek egy része azt kívánja, hogy a kormány azonnal nyúljon be törvéjyjavaslatot a nőlenek kényser-szabályozásáról, a más részre azonban határozatlan előre van az ilyen kényser-szabályozás és az kívánja, hogy a nőlenek egyelőre is halasszák el és adjanak újabb időt arra, hogy a nőlenek még jelentkezhessenek.

Alkpos okunk van azt hisni, — mondja a Daily Mail — hogy Arquith nem lesz hajlandó igyert a szöszériai értelemben magyarázni. A Times szerint Arquith nyelvéstette miniszterét, hogy lemond, a mi különben a lap válságnyere szerint a toborzás kéde elmeradhatatlan vgső fánya lass. A kényser-szabályozás ellenségei a kabinetben kisebbségben vannak, de mindent megtesznek, hogy a kormány sgyégyét megévják. Eért kompromisszumot fognak javasolni. Azt fogják indítványozni, hogy azokat a nőlen férfiakat, a kik önként nem

jelentkeztek, helyi bíróságok elé állítsák. Ha ilyen módon újacot, a kényser-szabályok ellenzéi, bár nem szivesen, de engedni fognak.

A lisztfogyasztás szabályozása

Makó, dec. 30.

Ismerlettük a kormány 4586. számú rendeletét, amely a liszt- és kenyérfogyasztást az egész országban szabályozza. A konzum méve mindaddig tulajdonképpen meg sem volt állapítva, mert az előbbi rendeletek csak azt határozták meg, hogy a termelők mennyi gabonát tarthatnak vissza saját használatukra és a nem termelők mennyit szerzhessenek be ugyane célra. Azonban a kenyér vásárlása ahol sem volt korlátozva, tehát mindenki annyit fogyasztott, amennyi jól esett. Ezentúl, vagyis a következő hónap 10. napjától fogva másként lesz. Pontosán kiutalják mindenkinek a napi porcióját, amit már azért is beegyeztünk, mivel egyrészt a legdemokratikusabb alapon oldja meg a fontos problémát, másrészt előreláthatóan alejéi vesszi annak, hogy ez évben is kukoricaszotyeren éljünk. Elégge tar, hogy ezt a rendszabályt csak a január-1. március-1. élelben léptetik életbe. A 2012. sz. rendelet tüdvikvón megállapította, hogy az őstermelők fejéknél és háonkint 18 kilogrammal tevő mennyiséget tarthatnak vissza buza, rozs, köztver s, arpa és zabtermeléséből, míg a nem termelő ugyane célból egyéjéve 10 kilogrammot vásárolhat saját szükségletére.

Ezzel szemben a legújabb kormányrendelet megsabja, hogy a földművelők össze vissza a pontos mennyi buza, rozs- és arpaliszteit fogyaszthat, minden tekintet nélkül az esetleges készletére. E napi adagok a következők: őstermelésű foglalkosóknál 400 grm., nehéztel munkát végzőknél 300 grm., másoknál 240 grm., vagyis hávi 30 napos alapon a megengedett konzum 12 kilogramm, de még 9 kilogramm és 7.2 kilogramm liszt, ami körülbelül 15 kilogramm, illetőleg 11.7 kilogramm és 9.5 kilogramm gabonának felel meg. E fogyasztási minimum betartása éde ében az említett naptól fogva a-ak hatósági kenyér- és lisztjegyek alapján szabad az egész országban kenyeret vásárolni, még pedig ama számítási alapon, hogy 7. grammban kenyér felel meg 5 grammban lisztnek. Akinek készlete van, első sorban ebből fedezze szükségletét és csak oly mértékben van joga kenyér és liszt jegyekre, amilyen amilyen mértékben a készlete szükségletét nem fedezi. Akinek pedig a megállapított adagolás szerint augusztus hó 16. napját számítandó szükségletét a meglevő gabona- vagy lisztkészlete túlhaladja, feleslegét a hatóság felhívására az érvényben levő legmagasabb árak mellett átengedni tartosk. Vagyis

asok, akik lisztet tulajdonban felhalmoztak, szintén nem fogyaszthatnak többet a meghatározott mennyiségnél. Miután január 10. tól augusztus hó 16. ig 220 napunk van, a megtartható liszt-készletet — de csak azoknál, akik kenyéruatlvány: nem igénynek — őstermeléssel foglalkozók részére 83 kiló nehéz munkát végzők részére 66 kiló és a más foglalkozásuk részére 52.8 kiló fejenkint. Gabonakészletek tulajdonosainak a megfelelő mennyiséget kell számítáiba venni.

Szomorú kép szerb hadifoglyoról

Egy katona írja nekünk:

A napokban nagy szerb foglyoszállomány érkezett egyik oroszországi községbe, mintegy 2200 kőkatona és néhány altiszt, üst egy száz volt köztük. Szerb Mitrovicáról jöttek zyalog, körülbelül husz napig aya ogoltak és száznál-ma ruházatban érkeztek meg. Talán tíz-né volt bakkanosa, a többin rongyos bocskor volt. A miat megérkeztek, első dolguk volt a tisztálkodás, illetve a feresztés. Tűt raktak és szon porokölték ki az elősdiket. Valamennyien igen szászatosak. A híradott óráknek meggyűszekedással engedelmessékednek. Ha valamelyiknek egy cigarettát vagy egy falat kenyeret nyujtunk, ússn is marakodnak a csekély ajándékért, míg végre egyiknek se marad.

Reggel 7 órakor a paranczólé azazoda megemléli a foglyokat, a szerb altiszteket magáha hivhatja és szerb nyelven fi velmáteletti őket a rendre és felelőssétes i őket a rendezésért. A szerb altiszteket továbbítják a parancsot a legénységnek. Ezzán megkezdődik a reggeli, amely foketekvéből és kenyérből áll. Reggeli után az orvosai vizsgálat következik, amelyet fűrdés követ és végül a tiszta fehérnemű kiosztása a régi felsőruha förtőnén éss.

Adnema valamennyi a híres Su-sadia hadosztályból való. Jelentő, hogy alig akad kősdőtű, az tudná a s őleési évé, de megállapították, hogy legtöbbnyire 30-60 évesek. Bemordáuk szerint négy év óta vannak besorozva, ez idő alatt egyszer sem ifródtak, szabadságon is csak kevesen voltak 10-15 napra. Pírot-nál szenvedtek vereséget a bolgároktól, innen visszavonultak Przendis, ahol mindent elkövetés, hogy magyar és orosz fogyságra kerüljenek, mert a bolgároktól félték. Saját beiszerésük szerint Szerbis tönkre van verve és szerb katona egyetlen egy sinec Szerbiában.

Stöwer-írógép

jutányos áron azonnal eladó. Csak a kiadó hivatalban

Ablakredőnyök önműködővel minden nagyságban kaphatók a PALLAGI-cégnél.

Eladó föld

Az ig-si-útfelen, Horváth Ist-vanné szomszédságában
1 és fél köb és föld
örökáron eladó.
Értekezni lehet Szemere-
utca 15. szám alatt Görbe
Sándorral

Figyelem!

Uj vizmentes ponyvák, mor-
zsolók, mérlegek, szecskavá-
gók, répavágók és a legujabb
súlyesztős rendszerű centrál-
bobbín és karikahajós

varrógépek

gramafonok és a legujabb
hanglemezek olcsó árban be-
szerezhetők

Glück Samu cégnél

ORVOSOK

igazolják, mint legítézőbb kö-
högés elleni szert a:

Műlők használják

Köhögés

rekedtség, elvájkasodás, neural, azonnár-
barot ellen és különösen meghűlés ellen,
mely miatt minden harcosnak nélkülöz-
hetetlen. 6100 orvos és más orvos
igazolja a biztos sikerét ezen étvagy
gerjuszit és kellemes oaktarkának. Csé-
szegje 30 és 40 fillér, doboza 60 fillér,
hadj csemegejésben 30 fillér.

Kapható minden gyógyszerárban

**9 hold föld a Vere-
besben és Bánomban**
eladó. Értekezni lehet:
IRITZ MIKSÁVAL.

POOR ENDRE

gyógyászati kapható Makón

VILNA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ár-
tulmányos szer, szappó, májfért,
ere- és kórvérteség és min-
denféle bőrtisztításra ellen

**Vilma hajpor, Vilma szap-
pan és hajfijító szer.**

Ára: Vilma krém 1 korona.
Vilma hajpor 1 korona. Vilma
szappan 70 fill. Hajfijító 1 ko-
rona. Gyógyászati kapható Makón

Eladó házhely

A Lonovics-sugarúton, az Erzsé-
bet-szeretetházzal szemben levő
5 és fél lánco föld
mely házhelynek igen alkalmas,
örökáron eladó.

Bővebb felvilágosítást nyújt;

Özv. Dr Kiss Pálné

Hajnal-utca.

Azonnal eladó

9 és fél kat. hold

jó minőségű

TANYA FÖLD

kövezett ut mellett. (Néhal
Kiss Pál dr. tulajdona.) Ér-
tekezhetni Hajnal-utca.

Egy kis fias tehén
eladó. Börcsök Antal-
nénál Zöldfa-u 870 sz.

KIADÓ FÖLDEK.

közel a városhoz ga-
bona és hagyma ter-
melésre Iritz Miksánál

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

nyomdai műintézete Makó, Széchenyi-tér 2. szám.

A háboru okozta anyagdrágaság
dacára könyvnyomdánkban min-
dennemü nyomdai munkák a leg-
pontosabban, tiszta, izléses kivi-
telben, jutányos áron készítettnek.

Hirdetések jutányos árban felvételnek a kiadóhivatalban

Ryomatott Özv. Dr. Kiss Pálnénak a Makói „Független Ujság” villamoserőre berendezett gyorsajtóján, Makón.